

Kadar se državljani Unije vrne v svojo matično državo članico, mora ta država članica olajšati vstop in prebivanje partnerju, ki ni državljani EU, s katerim ima navedeni državljani Unije trajno razmerje

Odločba o zavrnitvi takega dovoljenja za prebivanje partnerju, ki ni državljani EU, mora temeljiti na poglobljeni preučitvi osebnih razmer prosilca in mora biti obrazložena

Rozanne Banger, državljanka Južne Afrike, je partnerka Philipa Rada, ki je britanski državljani. Partnerja sta, preden sta se preselila na Nizozemsko, v letih od 2008 do 2010 skupaj prebivala v Južni Afriki. Nizozemski organi so R. Banger kot članici širše družine državljanov Unije izdali dovoljenje za prebivanje v skladu z Direktivo Unije o prostem gibanju državljanov Unije in njihovih družinskih članov.¹

Ta direktiva državam članicam nalaga, naj olajšajo vstop in prebivanje partnerju, s katerim ima državljani Unije trajno razmerje, če se je zadnji navedeni preselil v državo članico, ki ni država članica, katere državljanstvo ima. Države članice morajo, kadar prejmejo vlogo take osebe, temeljito preučiti njen osebni položaj in obrazložiti vsako zavrnitev vstopa ali prebivanja.

R. Banger in P. Rado sta se leta 2013 preselila v Združeno kraljestvo in R. Banger je vložila prošnjo za izdajo dovoljenja za prebivanje. Secretary of State for the Home Department (minister za notranje zadeve) je to prošnjo zavrnil na podlagi britanske zakonodaje, s katero je bila prenesena Direktiva. Ta zakonodaja določa pravice družinskih članov britanskih državljanov, ki se vrnejo v Združeno kraljestvo po tem, ko so v neki drugi državi članici uveljavili svojo pravico do prostega gibanja. Da bi se štel za člana družine britanskega državljanov, mora biti prosilec zakonec ali registrirani partner britanskega državljanov. Ker R. Banger ob vložitvi vloge ni bila poročena s P. Radom, so britanski organi njeno vlogo zavrnil.

R. Banger je odločitev izpodbijala pri Secretary of State. Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) [višje sodišče (oddelek za imigracijo in azil), Združeno kraljestvo] se je odločilo Sodišču v predhodno odločanje predložiti vprašanja o razlagi Direktive in posledicah sodbe Singh². V skladu s sodno prakso, ki se je oblikovala z navedeno sodbo, imajo, kadar se državljani Unije vrnejo v matično državo članico po tem, ko so uveljavili pravico do prebivanja v drugi državi članici, člani njihove družine pravico do vstopa in prebivanja v prvi državi, pri čemer morajo imeti vsaj enake pravice, kot bi jim jih pravo Unije priznalo v drugi državi članici. Vendar se je navedena zadeva nanašala na ženo državljanov Unije, medtem ko se obravnavana zadeva nanaša na partnerko, ki ni niti poročena niti registrirana partnerka.

Upper Tribunal zato Sodišče sprašuje, ali se načela, navedena v sodbi Singh, uporabijo tudi v okoliščinah, v katerih državljani države nečlanice EU ni poročen z državljanom Unije, ki se vrne v svojo matično državo članico. Sprašuje tudi, ali odločba o zavrnitvi dovoljenja za prebivanje, ki ne temelji na poglobljeni preučitvi osebnih razmer prosilca in ni ustrezno ali zadostno obrazložena, krši pravo Unije.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

² Sodba Sodišča z dne 7. julija 1992, Singh, [C-370/90](#).

Sodišče je v današnji sodbi najprej potrdilo, da Direktiva ureja le pogoje za vstop in prebivanje državljanov Unije v državah članicah, ki niso država članica, katere državljan je. Iz tega izhaja, da Direktiva ne more utemeljiti pravice R. Banger, da Združeno kraljestvo, ki je matična država članica njenega partnerja, njeno prošnjo za dovoljenje za prebivanje obravnava ugodneje.

Vendar Sodišče opozarja na svojo sodno prakso, v skladu s katero se lahko v nekaterih primerih državljanom držav nečlanic EU, ki so družinski člani državljanov Unije, vseeno prizna izvedena pravica do prebivanja v državi članici, katere državljanstvo ima ta državljan Unije, na podlagi člena 21 PDEU (določba, ki državljanom Unije neposredno zagotavlja temeljno ter individualno pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic). Razlogovanje, na katerem temelji ta sodna praksa, je, da bi se državljan Unije v bistvu težko odločil zapustiti državo članico, katere državljanstvo ima, da bi uveljavil svojo pravico do prebivanja, če ne bi bil prepričan, da bo lahko v primeru dejanskega prebivanja v državi članici, iz katere izvira, nadaljeval družinsko življenje z navedenim državljanom države nečlanice EU, ki bi se razvilo ali utrdilo v državi članici gostiteljici. Ta sodna praksa zahteva, da pogoji za priznanje take izvedene pravice do prebivanja načeloma ne smejo biti strožji od pogojev, ki jih določa Direktiva.

Sodišče zato meni, da je treba v okoliščinah, kot so te v obravnavani zadevi, Direktivo uporabiti po analogiji. Ugotavlja, da se Direktiva izrecno nanaša na partnerja, s katerim ima državljan Unije trajno razmerje, pri čemer Direktiva določa, da mora država članica gostiteljica temu partnerju olajšati vstop in prebivanje. Tako **člen 21 PDEU državi članici, katere državljanstvo ima državljan Unije, nalaga, da mora olajšati izdajo dovoljenja za prebivanje partnerju, ki ni državljan EU in s katerim ima državljan Unije trajno razmerje, kadar navedeni državljan Unije uveljavi pravico do prostega gibanja delavcev in se s svojim partnerjem vrne prebivati v državo članico, katere državljan je.**

Sodišče poudarja, da države članice nimajo obveznosti, da državljanom držav nečlanic EU, ki imajo trajno razmerje z državljanom Unije, priznajo pravico do vstopa in prebivanja, ampak imajo le obveznost, da prošnje, ki jih vložijo ti državljanji obravnavajo ugodneje od prošenj, ki jih vložijo drugi državljanji držav nečlanic EU.

Dalje, glede na to, da se Direktiva po analogiji uporabi v okoliščinah, v katerih se državljan Unije vrne v svojo matično državo članico, Sodišče ugotavlja, **da mora biti odločba o zavrnitvi dovoljenja za prebivanje neregistriranega partnerja, ki je državljan države nečlanice EU, državljan Unije, ki se po tem, ko je uveljavil pravico do prostega gibanja v drugi državi članici, vrne v državo članico, katere državljanstvo ima, podprta s temeljito preučitvijo osebnih razmer prosilca in mora biti obrazložena.**

Nazadnje, Sodišče ugotavlja, da morajo državljanji držav nečlanic EU imeti na voljo pravno sredstvo za izpodbijanje odločbe, s katero jim je bila zavrnjena izdaja dovoljenja za prebivanje. V tem okviru mora imeti nacionalno sodišče možnost preveriti, ali odločba o zavrnitvi temelji na dovolj trdni dejanski osnovi in ali so bila spoštovana postopkovna jamstva.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793